Gender

Volba povolání podle schopností a nadání, nikoliv podle předsudků

Irena Smetáčková
Anna Babanová

Struktura semináře

1

Jak probíhá volba povolání?

15 minut

2

Svobodná volba versus genderové stereotypy.

15 minut

3

Pilíře genderově rovného kariérového poradenství. Jak je budovat.

25 minut

1

Jak probíhá volba povolání?

- málo času a omezené metody
- nízké poznání sebe sama
- výběr mezi malým počtem povolání
- genderové rozdělení trhu práce
- volba „nechci“

(Zdroje: IPPP 2003, OSOPS 2006, Greger 2008, Jarkovská 2009, Hlaďo 2012)

Představy výchovných poradkyň/ců o vhodných povoláních

pro ženy

povolání zaměřená na péči o děti a nemocné a na péči o vzhled

pro muže

fyzicky náročná povolání a technicky zaměřená povolání

(Zdroj: OSOPS 2006)

Na jakých oborech SŠ studují chlapci a dívky?

Odpovídají údaje schopnostem chlapců a dívek?

Skupina oborů	Obory s maturitní zkouškou		
	Studující celkem	ženy (%)	muži (%)
Přírodní vědy a nauky	16 145	12,9 %	87,1 %
Techn. vědy a nauky 1	33 696	7,2 %	92,8 %
Techn. vědy a nauky 2	23 409	27,8 %	72,2 %
Zemědělství – lesnictví, veterinární vědy	9 141	56,4 %	43,6 %
Zdravotnictví, lékařské a farmaceutické vědy	12 765	88,8 %	11,2 %
Společenské vědy a nauky, služby 1	86 213	65,8 %	34,2 %
Společenské vědy a nauky, služby 2	29 871	76,3 %	23,7 %
Vědy a nauky o kultuře, umění	9 569	70,4 %	29,6 %

(Zdroj: MŠMT, 2016)

Máme to jen přijmout?	→	Ne
Jakou roli má škola?	→	Rozšiřovat obzory
O co nám jde?	→	O skutečně svobodnou volbu povolání

Co je skutečně svobodná volba?

- žádné formální překážky
- žádné předsudky a stereotypy
- znalost sebe sama
- znalost trhu práce
- podpora okolí

2

Svobodná volba versus genderové stereotypy

Paní učitelky Zuzana a Eva, které znáte z webináře *Jak a proč začlenit genderovou rovnost do výuky*, se rozhodly blíže prozkoumat, co může svobodné volbě bránit.

V knihkupectví

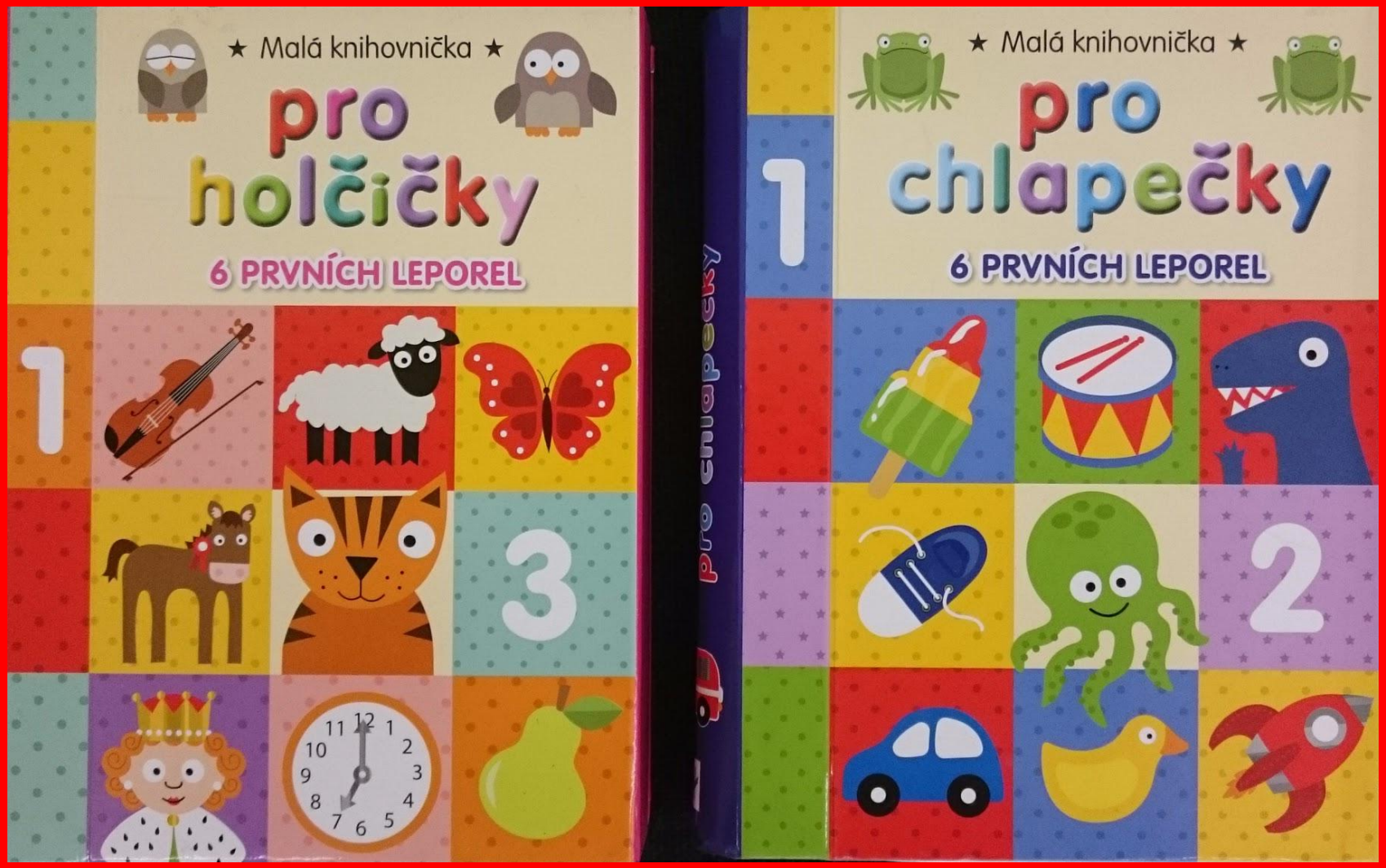

V knihkupectví

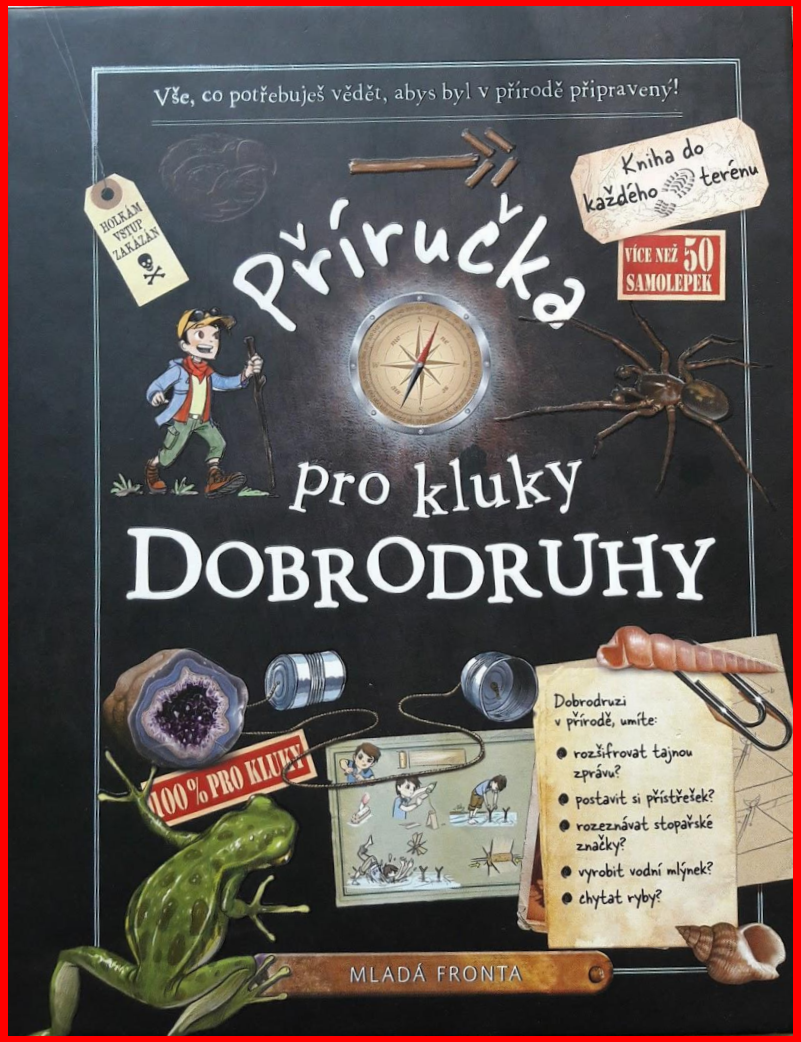

V hračkářství

V obchodě s oblečením

V mateřské škole

V první třídě

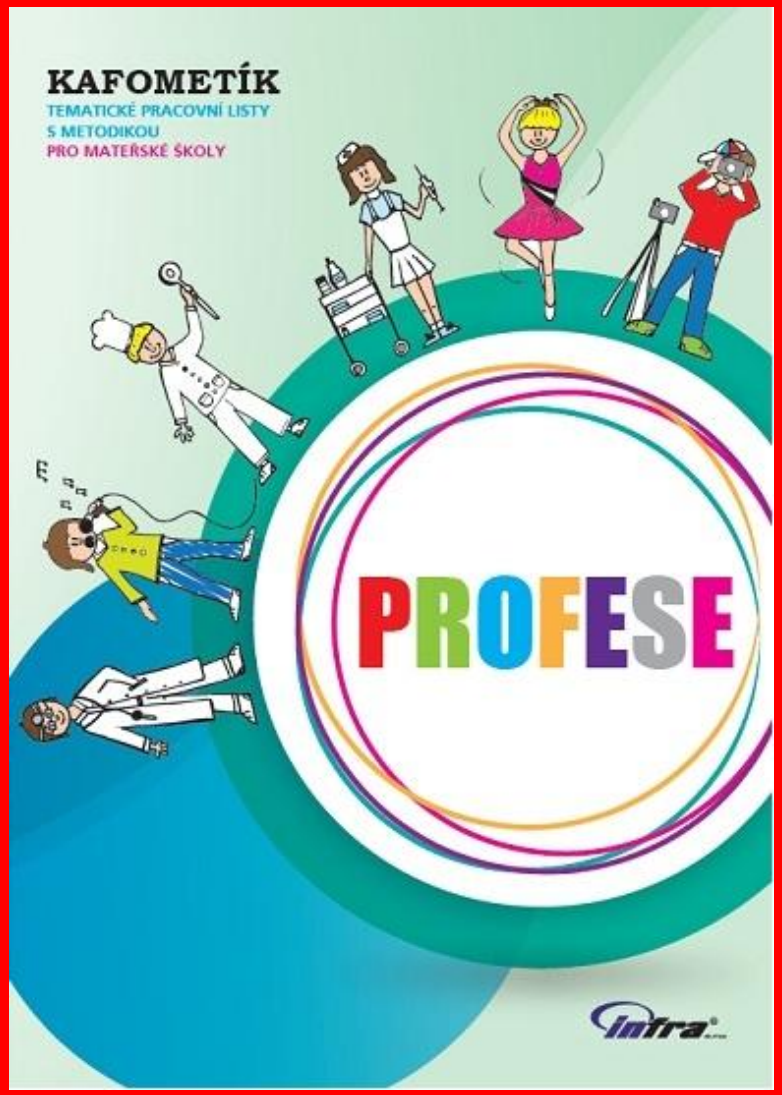

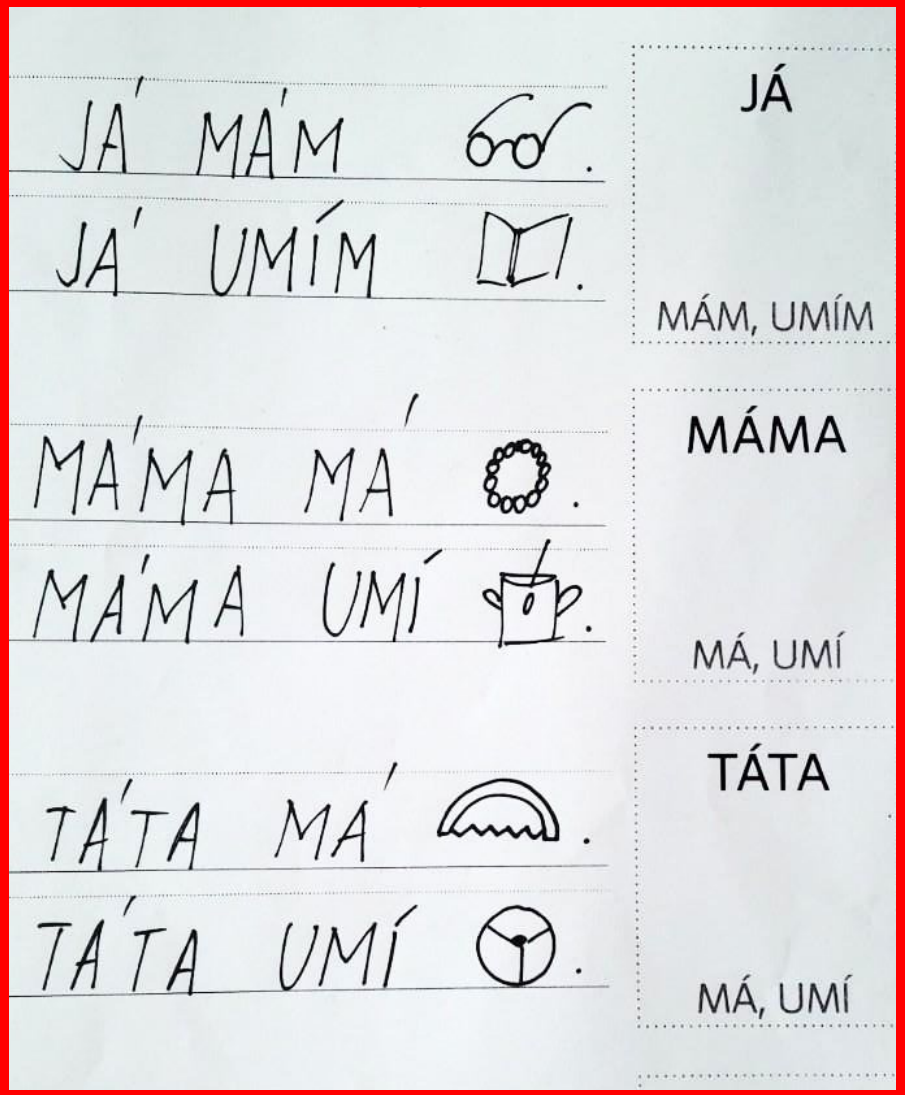

V první třídě

Ve druhé třídě

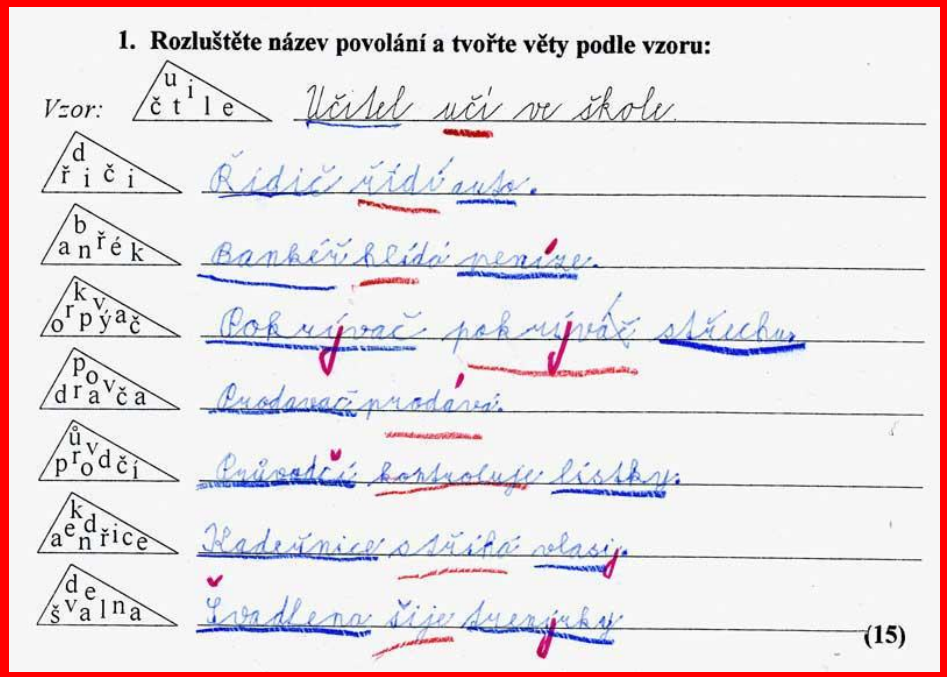

1. Rozluštěte název povolání a tvořte věty podle vzoru:

Vzor: u i / č t l e — Učitel učí ve škole.

d / ř i č i — Řidič řídí auto.

b / a n ř é k — Bankéř řídí peníze.

k v / o r p ý a č — Pokrývač pokrývá střechu.

p o / d r a v č a — Prodavač prodává.

ů v / p r o d č í — Průvodčí kontroluje lístky.

k / a e d ř i c e — Kadeřnice ostříhá vlasy.

d e / š v a l n a — Švadlena šije šperky.

(15)

Zuzanka si hraje se skládankou.

Co nakonec složila? Vybarvi jen políčka s větami, které popisují činnost člověka.

Hodiny odbily půlnoc. | Pán jde domů. | Venku padá sníh. | Led taje. | Hnůj páchne.

Klokan skáče. | Ota zpívá. | Helenka si hraje. | Vítr fouká.

Kuře pípá. | Kuchař vaří oběd. | Kráva se pase.

Dům hoří. | Eva píše. | Petr maluje. | Kůň klopýtá.

Pes štěká. | Babička snídá. | Sluníčko hřeje.

Vosa bzučí. | Eda čte. | Venku se stmívá.

Jablko uzrálo. | Dan nakupuje. | Dveře vržou.

Listí opadává. | Květina voní. | Iva spí. | Včelka sbírá pyl.

Zloděj krade peníze. | Pekař peče housky. | Řidič řídí auto.

Růžena tancuje. | Žák se učí. | Pilot létá. | Král rozkazuje.

Koza mečí. | Strýc prodává. | Oheň pálí.

Motor vrčí. | Dědeček kosí. | Žába plave.

Liška loví. | Jan uklízí byt. | Pták zpívá.

Slon troubí. | Paní Nováková vyšívá. | Kamna hřejí.

Povodeň ničí město. | Ája lyžuje. | Komár štípe.

Na nebi září hvězdy. | Teta peče. | Svítí měsíc.

Strom rozkvetl. | Erik seje. | Sova houká.

Zvon zvoní. | Klíště saje.

Zem schne. | Ryba mlčí.

Husa zobe. | Zita pere. | Motýl poletuje.

Blíží se noc. | Míla žehlí. | V lese rostou houby.

Řeka hučí. | Jitka se opaluje. | Máma ráda pracuje. | Had syčí.

Čas běží velmi rychle. | Ema myje nádobí. | Kocour přede. | Kočka chytá myši. | Sopka chrlí oheň. | Ela zalévá. | Jirka cvičí. | Rybář chytá ryby. | Kohoutek kokrhá. | Lékař léčí lidi. | Vnuk cestuje. | Syn mi pomáhá. | Švadlena šije. | Šnek leze. | Leje jako z konve. | Patrik nese pytel. | Káťa se převléká. | Děvčata se učí plavat. | Ola plete. | Vlk vyje. | Voda teče. | Řeka prameni v lese. | Helena zdobí stromek. | Miminko leze. | Les šumí. | Slepice snášejí vajíčka.

Ve třetí třídě

Analýza diktátů v učebnici českého jazyka.

40 vět v mužském rodě x
17 vět v ženském rodě.

Se vztahy
a projevováním emocí,
vykonáváním domácích
prací nebo se svým
vzhledem jsou spojovány
výhradně dívky nebo
ženy.

Se sportem, fyzickým
výkonem, plánováním
budoucnosti, vidinou
úspěchu či přímo
s úspěchem, pestrými
povoláními a zálibami
jsou spojování výhradně
muži
a chlapci.

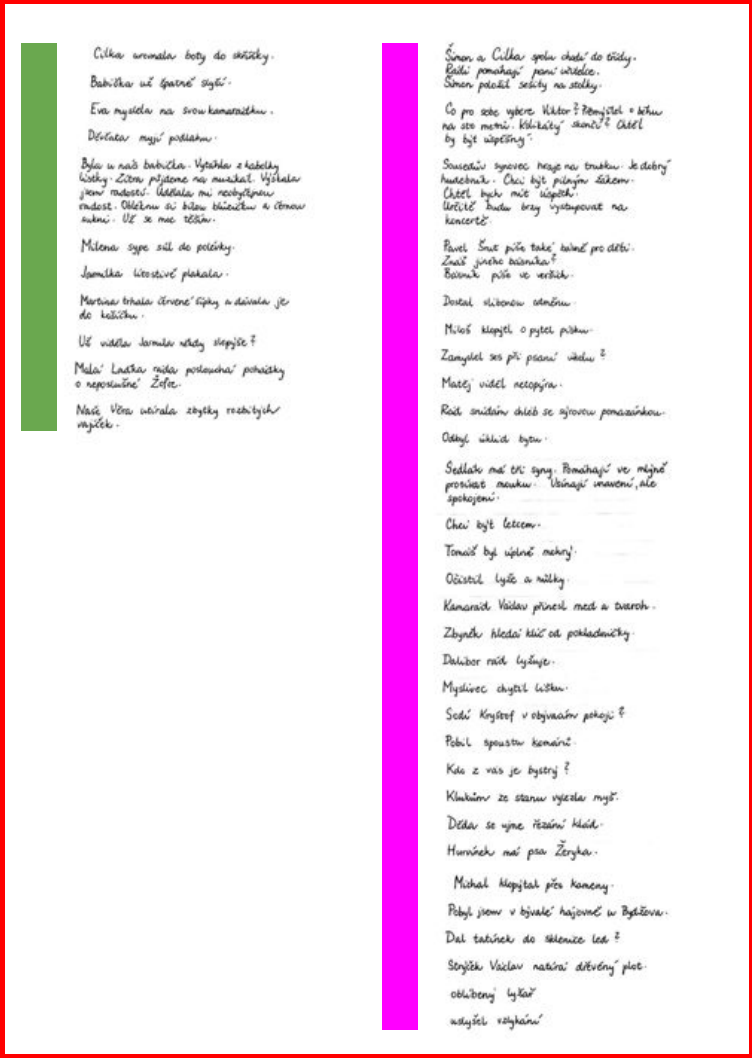

Cilka uvázala boty do sandálky.

Babička už špatně slyší.

Eva myslela na svou kamarádku.

Dívčata mají poslušnou.

Byla u naší babičky. Vytáhla z kabelky lístky. Zítra půjdeme na muzikál. Vyšlehla jsem radostí. Udělala mi rozbolavou radost. Oblékneme si bílou blůzičku a červenou sukni. Už se moc těším.

Milena sype sůl do polévky.

Jaroslava hlasitě plakala.

Martina trhala červené šipky a dávala je do košíčku.

Už viděla Jarmile vlasy slepýše?

Malá Lenka ráda poslouchá pohádky o neposlušné Žofie.

Naše Věra uklízela zbytky rozbitých mýdlek.

Šimon a Cilka spolu chodí do třídy.
Rádi pomáhají paní učitelce.
Šimon polechá sešity na stolky.

Co pro sebe vybere Viktor? Přemýšlel o běhu na sto metrů. Vítězný skončí? Chtěl by být úspěšný.

Sousedův synovec nraje na trubku. Je dobrý hudebník. Chci být plným žákem. Chtěl bych mít úspěch. Určitě budu brzy vystupovat na koncertě.

Pavel Šnut píše také básně pro děti. Znáš jeho básničku? Básník píše ve verších.

Dostal slibovou odměnu.

Miloš klopýtl o pytel písku.

Zamyslel se při psaní úkolu?

Matěj viděl netopýra.

Radě snídaní chleb se výrazně pomazánkou.

Odkyl úklid bytu.

Sedlák má tři syny. Pomáhají ve mýtně prodávat mouku. Usínají unavení, ale spokojení.

Chci být letcem.

Tonáš byl úplně nahý.

Očistil lyže a nůžky.

Kamarád Václav přinesl med a švarcoh.

Zbyněk hledá klíč od pokladničky.

Dalibor rád lyžuje.

Myslivec chytil lišku.

Sedí Krystof v obývacím pokoji?

Pobil spoustu komárů.

Kdo z vás je bystrý?

Klaukům ze stanu vyzula mysl.

Děda se vyne řezání klád.

Hurníček má psa Žerýka.

Michal klopýtal přes kameny.

Pobyl jsem v bývalé hajovně u Bystřeva.

Dal tatínek do sklenice led?

Strýček Václav natírá dřevěný plot.

obuřbený lyžař

nasyšel vzýkání

Ve čtvrté třídě

SEZNAM OSOBNOSTÍ

- William Shakespeare
- Jan Amos Komenský
- Leonardo da Vinci
- Wolfgang Amadeus Mozart
- Roald Dahl
- Vasco da Gama
- Vincent van Gogh
- Pablo Picasso

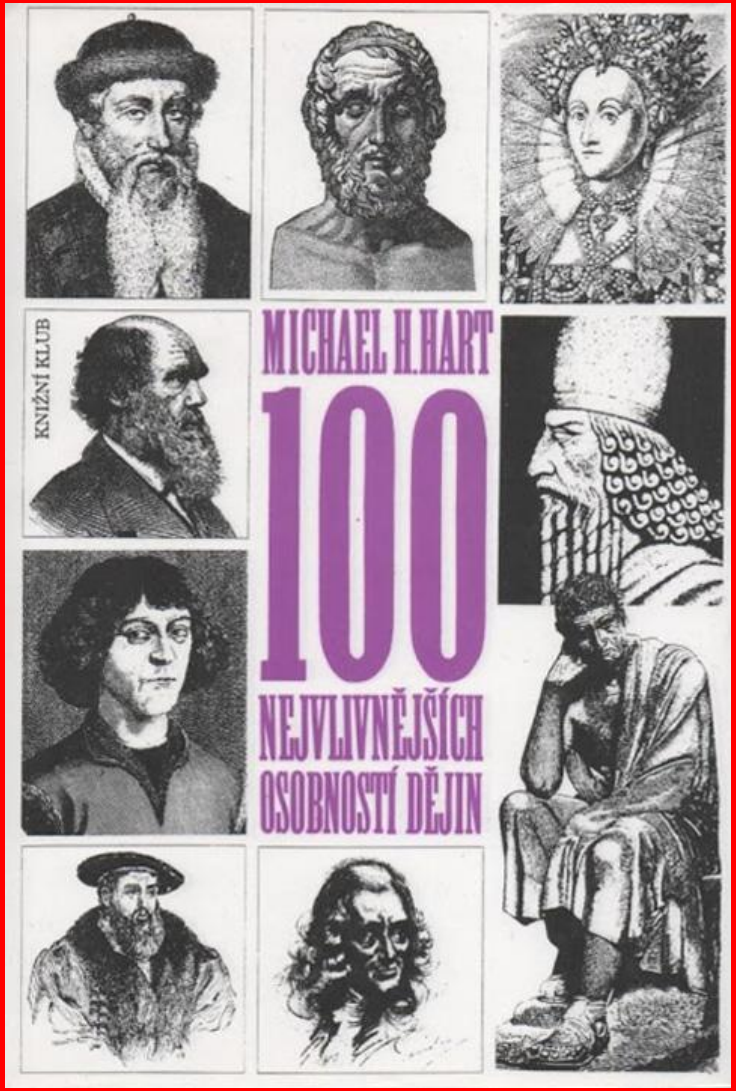

V páté třídě

Muzeum Podblanicka, p. o.
„Malujeme s muzeem"
Téma: 700 let města Vlašimi
1318
2018
VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE 11. 9. 2017
UZÁVĚRKA SOUTĚŽE 26. 11. 2017

Po střední škole

Ve veřejném prostoru

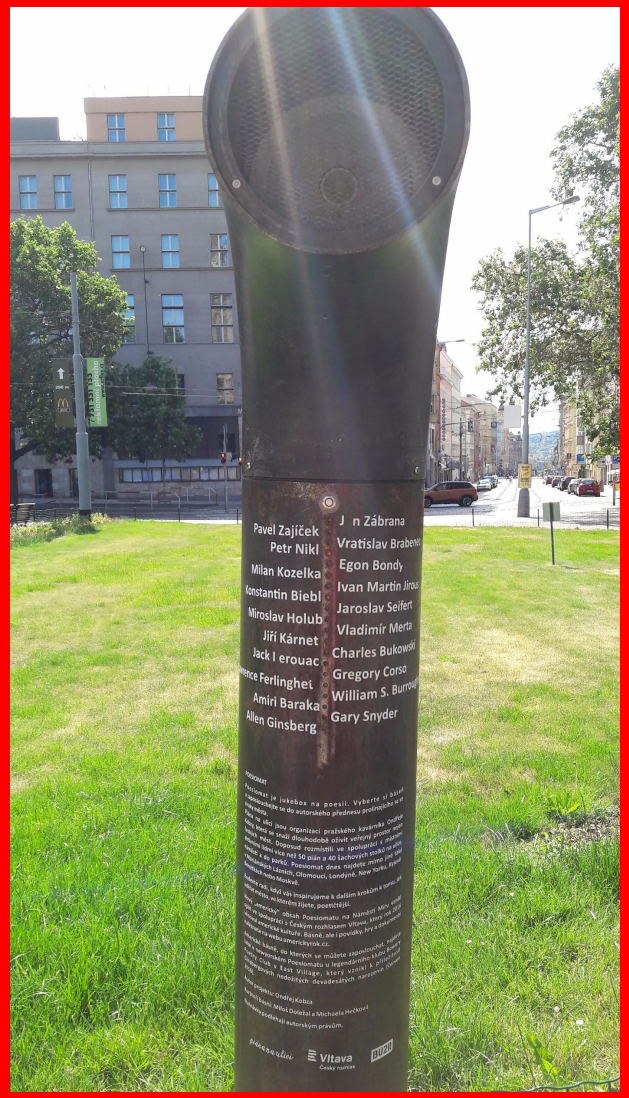

Jaké genderově citlivé strategie používá Eva a Zuzana pro podporu svobodné volby povolání?

A

Ptají se dětí na to, čím by chtěly být.

B

Při pojmenování profesí používají oba rody.

K jakému povolání potřebuješ tyto pomůcky a nástroje? Napiš na řádek správné povolání.

Za správně splněný úkol si vybarvi žabičku.

Hasička, Policistka

Kadeřnice

Malířka

Zpěvačka

Programátorka

Prodavačka

Poštačka

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802–4785, financovaného z ESF a státního rozpočtu ČR. Provozováno Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze.

C

Ukazují příklady významných mužských i ženských osobností/ počinů.

Nesouhlasím s názorem, že letní ptáci se rodí z bláta. Je mi pouhých třináct let, ale umím chytat hmyz a studovat ho.

Také jste někdy věřili něčemu, co není pravda?

Jak dívka na obrázku vypadá? Kdy asi žila? Co to drží v ruce?

Jaké vlastnosti musí mít člověk, který se rozhodne bojovat s předsudky ostatních lidí?

D Všímají si příkladů ve svém okolí.

(Zdroj: http://www.mullenlowelondon.com/our-work/redraw-the-balance/)

3

Jaké konkrétní aktivity použít pro podporu svobodné volby povolání?

Aktivity z příruček

Kolářová, J. / Babanová, A. / Hausenblasová, J. / Krbová, J. / Smetáčková, I. (2014). Volba povolání bez předsudků: Metodika projektového dne pro základní školy. Praha: Gender Studies, o.p.s.

Smetáčková, I. (ed.) (2007). Příručka pro genderově citlivé výchovné poradenství. Praha: Otevřená společnost.

Smetáčková, I. (ed.) (2006). Gender ve škole - příručka pro budoucí i současné učitelky a učitele. Praha: Otevřená společnost.

Příklady aktivit podporujících svobodnou volbu povolání

(A) Kdo je skladník?
(B) Reklama na povolání
(C) Užitečné vynálezy
(D) Barevný den
(E) Proč zrovna automechaničkou?

(A) Kdo je skladník?

Cíl: uvědomit si základní genderové rozdělení trhu práce a roli pojmenování povolání

Věk: od 5. ročníku ZŠ

Čas: 20 minut (základní verze), 30 minut (rozšířená verze)

Pomůcky: sada kartiček A, sada kartiček B, do každé skupiny jednu sadu kartiček

Instrukce: Přiřaďte k sobě kartičky s povoláním a kartičky s osobami. Několik povolání zůstane nepřiřazených.

Postup

Děti rozdělíme do dvojic či menším skupin.

Každé skupině/dvojici dáme jednu sadu kartiček.

Sady kartiček A i B obsahuje 10 povolání (žluté) a 6 osob (zelené). V jednom případě jsou povolání vždy označena ženským, nebo mužským rodem; v druhém neutrálním opisem. Sady můžeme libovolně doplňovat dalšími povoláními. Je vhodné zařadit povolání, která se vztahují k aktuálnímu dění.

Instrukce k úkolu zní: Kartičky si rozdělte do žluté a zelené řady. Postupně přiřazujte zelené kartičky ke žlutým - tedy osoby k povoláním. Vycházejte z toho, co si je uvedeno na kartičkách a co víte o daném povolání. Každou dvojici kartiček zdůvodněte. Několik osob zůstane nepřiřazených.

Na tabuli nadepíšeme všechna povolání. Pod každé označíme prostor pro *ženy* a pro *muže*. Postupně vybízíme dvojice/skupiny, aby přednesly své výsledky. Na tabuli do prostoru pod povoláním děláme čárky, zda k povolání byla přiřazena žena, či muž. Níže píšeme důvody.

Se třídou diskutujeme o výsledném rozřazení:

- Jaká byla míra shody ve skupinách se stejnou sadou?
- Jaká byla míra shody mezi skupinami s různými sadami?
- Proč k některým povoláním byly přiřazovány výhradně ženy, či muži? Jaké jsou výhody a překážky? Uvádíme příklady konkrétních osob v atypickém povolání.

Verze A

Vedení skladu

Programování

Asistování lékaři v ordinaci

Vaření v jídelně

Prodávání v pekařství

Kominictví

Účetnictví

Finanční poradenství

Vyučování malých dětí

Řízení firmy

Verze B

Skladník

Programátor

Zdravotní sestra

Kuchařka v jídelně

Prodavačka v pekařství

Kominík

Účetní

Finanční poradce

Učitelka malých dětí

Ředitel firmy

Muž, 32 let

Muž, 21 let

Muž, 54 let

Žena, 22 let

Žena, 31 let

Žena, 53 let

(B) Reklama na povolání

Cíl: uvědomit si komplexnost povolání, ukázat odlišné stránky povolání

Věk: od 4. ročníku ZŠ

Čas: 45 minut

Pomůcky: časopisy a noviny, papíry A3, pro každou skupinu nůžky, lepidlo, fixy

Instrukce: Vytvořte obrázkovou koláž, která by lákala mladé lidi pro vstup do vybraného povolání. Následně vytvořte obdobnou koláž, která by oslovovala *druhou* skupinu.

Postup

Třídu rozdělíme do skupin po 4-5.

Každé skupině rozdáme pomůcky. Nejdůležitější je bohatá zásoba časopisů a novin s obrázky.

Každé skupině zadáme jedno povolání (zdravotní sestra, programátor, truhlář, cukrářka, policista, zahradnice…). Zvolená povolání mohou vycházet z toho, o co mají zájem děti ve třídě.

Základní instrukcí zní: Vytvořte z obrázků reklamu na dané povolání. Cílem obrazové reklamy je ukázat povolání jako zajímavé a atraktivní.

Poté v celé třídě výsledné reklamy představíme a diskutujeme o nich - jaké znaky skupina zdůraznila a proč, jak podstatné bylo pojmenování v ženském či mužském rodě, na koho reklama míří (zda na chlapce či na dívky)...

Pravděpodobně většina skupin vytvoří reklamu pro dívky či pro chlapce. Proto pokračujeme druhou částí.

Instrukce k druhému úkolu zní: Vytvořte z obrázků reklamu na dané povolání tak, aby do něj chtěla vstupovat druhá skupina oproti té, na kterou mířila první reklama.

Výsledné reklamy opět představíme před třídou. Všímáme si, jaké další stránky povolání obsahuje.

(C) Užitečné vynálezy

Cíl: odhalit předsudky o ženách v oblasti vědy a techniky

Věk: od 4. ročníku ZŠ

Čas: 45 minut

Pomůcky: Tři sady kartiček, internet

Instrukce: Prohlédněte si první sadu kartiček s obrázky vynálezů a zamyslete se nad tím, kdo a proč je vytvořil. Přiřaďte druhou sadu kartiček s texty ke správným vynálezům. Podle klíčových slov dohledejte celé jméno člověka, který danou věc vynalezl. Diskutujte, co vás překvapilo.

Postup

Ukažte žákům a žačkám sadu deseti obrázků různých vynálezů. Diskutujte o míře jejich užitečnosti, o tom, kdo a proč je vynalezl.

Poté rozdejte druhou sadu obrázků s anglickým popisem vynálezu a neúplným jménem člověka, který danou věc vynalezl. Přiřaďte správně texty k daným vynálezům. Diskutujte o klíčových slovech v anglickém textu, podle kterých by bylo možné najít na internetu celé jméno daného člověka.

Výsledky vyhledávání ověřte pomocí třetí sady kartiček, která odhaluje celé jméno i pohlaví lidí, kteří stojí za jednotlivými vynálezy.

Diskutujte. Orientační nabídka otázek:

- Překvapilo vás, že autorkami všech vynálezů jsou ženy?
- Jak často se s danými vynálezy setkáváme v běžném životě? Proč některé z nich přesto považujeme za nedůležité?
- Proč se ve škole dozvídáme pouze o vynálezcích mužích? Napadá vás, co by se s tím dalo udělat?
- Znáte nějaké české vynálezkyně? Kde by se o nich daly najít nějaké informace?
- Jak se člověk může stát vynálezcem/vynálezkyní?

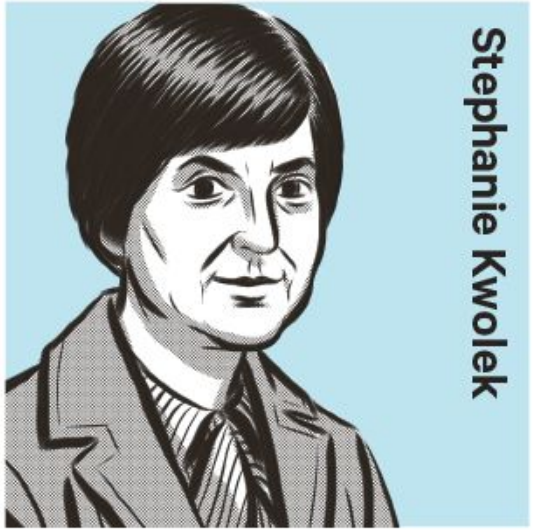

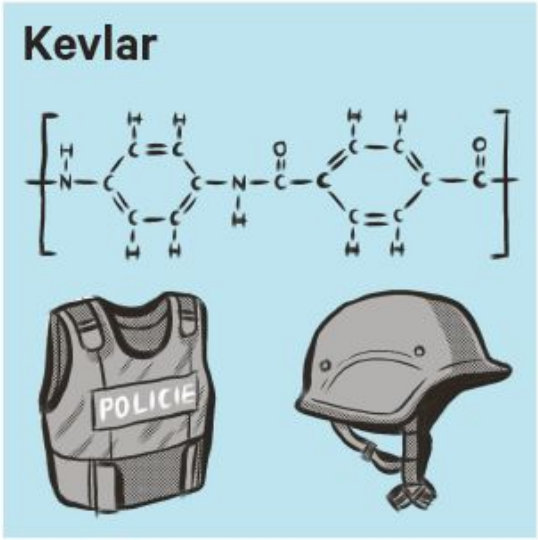

S. Kwolek was a scientist who invented a new material Kevlar in 1965. Kevlar is very strong, but very light. It is ideal for things like helmets, bulletproof vests, canoes, tires and a lot of other stuff.

(D) Barevný den

Cíl: Uvědomit si roli povolání v životním stylu a stereotypy týkající se žen a mužů.

Věk: od 4. Ročníku ZŠ

Čas: 20 - 40 minut

Pomůcky: papír, barevné tužky

Instrukce: Představ si svůj život, až ti bude 30 let. Jak bude vypadat tvůj běžný den?

Představ si, že bys nebyla ženou, ale mužem / nebyl bys mužem, ale ženou. Jaký by byl tvůj běžný den, až ti bude 30 let? V čem by se lišil od tvé představy běžného dne v tvém současném životě?

Postup

Rozdejte prázdné papíry a zadejte individuální úkol s následující instrukcí: Představ si svůj život, až ti bude 30 let. Jak bude vypadat tvůj běžný den?

Poté rozdejte další papír a zadejte instrukci k druhé části úkolu: Představ si, že bys nebyla bys ženou, ale mužem; nebyl bys mužem, ale ženou. Jaký by byl tvůj běžný den, až ti bude 30 let? V čem by se lišil od tvé představy běžného dne v tvém současném životě?

Po dokončení textů děti vyzvěte k představení hlavních bodů jejich popisů. Cílem je identifikovat oblasti, kterých se popisy týkají. Hlavní oblasti obvykle jsou: péče o domácnost, vztahy v rodině, práce, koníčky. Každé oblasti přiřadíme jednu barvu.

V další fázi děti s využitím zvolených barev označí příslušné pasáže v obou svých textech.

Ve třídě vedeme diskusi o tom, jaký byl poměr barev v popisech dne žen a dne mužů. Diskuse by měla být rámována otázkou, zda chceme žít spíše jednobarevný, nebo hodně barevný život? Jak je možné barevnost v našich životech zvýšit?

Běžný den – dívka, 13 let

Ráno vstanu v sedm hodin a jdu udělat celé rodině snídani. Pak je probudím, společně se nasnídáme a pak pomůžu dětem připravit se do školky a do školy. Starší dítě jede s manželem, mladší odvezu do školky cestou do práce. Pracuji jako vizážistka. Na oběd jdu s kamarádkou a povídáme si, co je doma nového. Po práci běžím vyzvednout děti, pak jdeme na koupit a domů. Zatímco si děti hrají, připravím večeři. Když přijde můj muž, chvilku si hraje s dětmi a se starším dělá úkol z matiky. Pak se společně navečeříme. Po večeři umyji nádobí a žehlím. Kolem deváté jdu uložit děti. Můj muž se dívá na televizi.

Den naruby – dívka, 13 let

Ráno mě probudí vůně kávy, kterou mi připravila manželka. Vstanu, nasnídám se a připravím do práce. Jezdím autem a starší dceru beru s sebou do školy. Pracuji jako programátor v super firmě. Celý den sedím v kanceláři, občas se ale s ostatními sejdeme na kafe v kuchyňce a klábosíme o fotbale. Kolem páté jdu z práce. Stavím se s kamarádem na pivu. Kolem sedmé přijdu domů. Chvíli si hraji s dětmi nebo jim pomáhám s úkoly do školy (většinu už ale mají hotové). Pak se s rodinou navečeříme. Po večeři se dívám na televizi nebo brouzdám na internetu nebo ještě něco dodělávám do práce. Kolem jedenácté si jdu lehnout.

(E) Proč zrovna automecha-ničkou?

Cíl:pojmenovat překážky, které mohou bránit mladým lidem v uplatnění v genderově netradičním oboru

Věk: vyšší ročníky 2. stupně ZŠ

Čas: 45 minut

Pomůcky: 3 karty s popisem situace a charakteristikami postav

Instrukce: Přečtěte si popis situace a postav. Rozdělte si role a vymyslete, jak by rozhovor mohl pokračovat dál. Scénku si zahrajte.

Postup

Třídu rozdělíme do tří skupinek. Každá skupinka si vylosuje jednu kartu s popisem situace a stručnými instrukcemi k jednotlivým postavám. Pokud je dětí více či naopak méně než postav na kartičce, zaměříme se na to, aby byl ve skupince vždy někdo, kdo bude Adéle oponovat (rozvoj argumentace).

Každá skupinka dostane asi deset minut na prostudování charakteristik a vymyšlení obsahu dramatizace.

Poté svou scénku předvede ostatním ve třídě. Jedna scénka by měla trvat přibližně 5 minut, aby zbyl čas na následující diskuzi.

Dívka Adéla naráží ve svém okolí (rodiče, vrstevníci, potenciální budoucí zaměstnavatel) na nepochopení. Názory na Adélinu nekompetentnost vycházejí z předsudku, že ženy jsou slabší pohlaví a práce v autodílně je pro ně fyzicky příliš náročná a dále že ženy nejsou tak nadané na technické obory jako muži. Následnou diskuzi zahájíme například těmito otázkami:

- Proč je nepřípustné hodnotit lidi rozdílně na základě jejich pohlaví?
- V čem spočívá škodlivost předsudků?
- Jak argumentovali Adélini kamarádi a kamarádky, její rodiče a muži v autoservisu? Stavěli přitom na nějakých předsudcích?
- Jak argumentovala Adéla?
- Dokázala přesvědčit ostatní o svých schopnosterch? Proč ano? Proč ne?

2

Budeš mít problémy!

Druhý úhel pohledu
Adélini rodiče

Pozorně si přečtěte následující popis situace a postav.
Rozdělte si role a vymyslete, jak by rozhovor mohl pokračovat dál.
Scénku si zahrajte.

Adélin sen je stát se automechaničkou. Odmala si ráda hrála s auty, spoustu hraček rozmontovala, aby zjistila, co mají uvnitř a jak fungují. Mezi holkami ve třídě je výjimka. V devítce si podává přihlášku na střední školu. Chtěla by jít na obor automechanik nebo mechanik elektrotechnik. Učí se docela dobře, ale studium ji moc nebaví, chtěla by co nejdřív do praxe. Svoji budoucnost probírá s rodiči.

Scéna: doma v obýváku
Postavy: Adéla, její táta a máma

Charakteristiky postav

Adéla

Adéle je patnáct. Často jezdí na kole, které si sama umí opravit. Asi před rokem začala chodit za kamarády do autoservisu, hrabat se v motorech. Kamarádi z ní měli trochu legraci, brali ji jako kuriozitu, ale když vydržela rok, už ji berou vážně.

Adéla se neučí špatně, ale studium jí moc neříká, chtěla by co nejdřív do praxe. Z předmětů ji nejvíc baví fyzika a tělocvik. Čeština, hlavně sloh, jí nejde. Je chytrá a zvídavá, ale nebaví ji suchopárné teorie.

Je přímočará a vytrvalá, ale nejde přes mrtvoly. Jsou pro ni důležití kamarádi a kamarádky, samota jí moc nevyhovuje.

Máma

Adélina máma by si přála, aby její dcera šla studovat, například práva. Sama vysokou školu kvůli těhotenství a miminku nedostudovala a chtěla by, aby to někam dotáhla aspoň Adéla. Už kvůli penězům, právníci přece vydělávají nejvíc.

Moc se jí nelíbí, že se dcera pořád motá kolem aut. Myslí si, že by Adéla měla vypadat víc žensky, nosit sukně a i se trochu malovat, a ne pořád lítat s kluky v montérkách, být zahrabaná v dílně a umazaná od oleje. Na druhou stranu za Adélou stojí a chce, aby byla šťastná.

Táta

Táta Adélu zbožňuje. Je rád, že si s ní mohl odmala hrát s auty a vláčky, sám totiž vystudoval dopravní školu.

Očekával, že Adéla bude chtít dál studovat spíš nějaký technický obor, ale trochu se bojí, že to bude mít mezi samými kluky těžké. Sám si pamatuje, jak na dopravce měli ve třídě jen jednu holku a tu si dost dobírali. A nejen oni jako spolužáci – i učitelé občas dávali holkám najevo, že podle nich na školu nepatří.

Táta je proto rozpolcený – neví, co Adéle poradit, aby byla v životě šťastná a úspěšná.

Struktury kariérového poradenství v rámci školy

- výchovné poradenství
- kariérové poradenství
- volba povolání
- občanská výchova
- ostatní předměty

Komplexní dlouhodobý přístup

- sebepoznání
- poznání povolání

Zdroje

SLOBODA, Zdeněk. Mediální výchova a genderově citlivá pedagogika. In: gitA - Černá na bíle aneb Vidět svět různě. 1. vyd. Praha: gitA, 2008, s. 17-20. ISBN 978-80-254-3429-1.

Helena Skálová, ed.: Genderovou optikou: zaměřeno na český vzdělávací systém. Praha: Gender Studies, 2008. Dostupné z: http://genderstudies.cz/download/vzdelavani.pdf

Jana Valdrová, Blanka Knotková-Čapková, Pavla Paclíková. Kultura genderově vyváženého vyjadřování. MŠMT, dostupné z: http://www.msmt.cz/file/1546_1_1/

Irena Smetáčková et al.: Gender ve škole. Příručka pro budoucí i současné učitelky a učitele. Praha: Otevřená společnost, o.p.s., 2006. ISBN 80-903331-5-X.

Anna Babanová, Josef Miškolci: Gendrově citlivá výchova: Kde začít? Praha: Žába na prameni, o.s., 2007. ISBN 978-80-239-8798-0.

Irena Smetáčková: Genderové představy a vztahy. Sociální a kognitivní aspekty vývoje maskulinity a femininity v průběhu základní školy. Praha: SLON, 2016. ISBN 978-80-7419-229-6.

Lucie Jarkovská: Rovné příležitosti dívek a chlapců ve vzdělávání. Brno: NESEHNUTÍ Brno, 2005. ISBN: 80-903228-6-7

Jana Cviková, Jana Juráňová, eds.: Ružový a modrý svet. Rodové stereotypy a ich dôsledky. Bratislava: ASPEKT, 2003. ISBN 80-89140-02-5. Dostupné z: http://www.ruzovyamodrysvet.sk/sk/hlavne-menu/citaren/ruzovy-a-modry-svet-(cd-rom)/ruzovy-a-modry-svet.

Jana Cviková, Jarmila Filadelfiová: Rodový pohľad na školstvo. Aspekty kľúčových rizík. Bratislava: ASPEKT, 2008. Str. 43 – 87. ISBN: 978-80-85549-82-9. Dostupné z: http://www.ruzovyamodrysvet.sk/chillout5_items/1/1/3/9/1139_961452.pdf

Margarita Engle: Summer Birds: The Butterflies of Maria Merian.New York, 2010.

http://denikcitlivky.tumblr.com/

http://www.femag.cz/osobni-je-politicke/je-treba-rozsirovat-hranice-chlapectvi-a-divkovstvi/

http://www.femag.cz/osobni-je-politicke/a-co-jeji-pribeh-vyznamne-zeny-jako-soucast-genderove-citliveho-vzdelavani/

http://www.femag.cz/osobni-je-politicke/denik-citlivky-aneb-jak-na-genderove-citlive-vzdelavani/

http://www.mullenlowelondon.com/our-work/redraw-the-balance/

Jak navrhnout férově sdílené město:
https://cz.boell.org/sites/default/files/komix.hbs_a5_cz.pdf